

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Agenția Națională a Funcționarilor Publici

Operator de date cu caracter personal, înregistrat la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sub nr. 5129

RAPORT PRIVIND FORMAREA/PERFEȚIONAREA PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI PE ANUL 2014

BUCUREȘTI

2014

Promovăm PERFORMANȚA, punem în valoare OAMENII din serviciul public!

CUPRINS

INTRODUCERE	3
CAPITOLUL 1 Formarea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici în anul 2013. Cadrul normativ, strategic și instituțional	4
1.1. Aspecte privind cadrul strategic și instituțional	4
1.2. Aspecte privind cadrul normativ	6
CAPITOLUL 2. Planificarea formării/perfecționării profesionale a funcționarilor publici în anul 2014. Rezultatele procesului de centralizare	8
2.1. Promovarea obligației de raportare, la nivelul instituțiilor publice centrale și locale	8
2.2. Competențe instituționale în procesul de planificare a formării/perfecționării profesionale a funcționarilor publici	8
2.3. Domenii prioritare de instruire. Tematici de perfecționare profesională	9
2.4. Alocarea financiară în domeniul formării și perfecționării profesionale a funcționarilor publici. Fonduri alocate și surse de finanțare	10
2.5. Rolul comisiilor paritare și al acordurilor colective în procesul de perfecționare profesională. Aspecte reflectate de activitatea de raportare	10
CAPITOLUL 3. Monitorizarea și evaluarea procesului de raportare	11
3.1. Măsuri planificare vs. Măsuri implementate	11
3.2. Propuneri de inovare a sistemului de formare și perfecționare profesională	11
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	12
ANEXE	14

INTRODUCERE

Sistemul administrației publice se află în plin proces de reformă instituțională precum și de adaptare la standardele de bună practică, existente la nivel european. Aplicarea principiilor bunei guvernări în sectorul public presupune cunoașterea temeinică a sistemului administrativ precum și a cerințelor și exigențelor impuse de acesta. În acest context, formarea și perfecționarea profesională reprezintă o prioritate la nivel național, susținerea acestui proces fiind de competența fiecărei autorități și instituții publice centrale și locale.

Potrivit reglementărilor în vigoare, autoritățile și instituțiile publice au deplină competență în planificarea formării, în achiziționarea serviciilor de formare și în monitorizarea și evaluarea formării funcționarilor publici. Potrivit principiului planificării, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a iniția anual procesul de identificare a nevoilor de formare a funcționarilor publici și de a stabili prioritățile în achiziționarea serviciilor de formare, pe baza nevoilor de formare identificate și a resurselor disponibile.

Întărirea capacității instituționale a autorităților și instituțiilor publice este strict determinată de un proces adecvat de instruire a funcționarilor publici, în domenii și tematici de formare/perfecționare profesională care să reflecte nevoia reală a sistemului administrativ și a sectorului public. Dezvoltarea capacității de inovare a funcționarilor publici, în vederea creării de noi abilități și competențe specifice la nivelul administrației publice poate reprezenta un obiectiv major al politicilor de formare.

Furnizarea unor servicii de formare și perfecționare profesională, la un standard de calitate adecvat cerințelor unei administrații publice moderne, în permanentă schimbare, este un element cheie al procesului general de asigurare a unei formări de calitate a personalului din administrația publică. Continuarea procesului de reformă a funcției publice, în contextul unei ample reforme a administrației, în ansamblul ei, poate fi stimulată de existența unui personal calificat, motivat, performant, competitiv și bine pregătit profesional.

Rolul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici este în continuare foarte important în definirea politicilor și a strategiilor de formare și perfecționare profesională precum și în coordonarea implementării prevederilor legale, în vigoare.

Raportul poate reprezenta un document util pentru autoritățile și instituțiile publice interesate de realizarea unei planificări adecvate a procesului de formare/perfecționare profesională și în special pentru responsabilii de resurse umane, care au un rol important în coordonarea și gestionarea acestui proces.

CAPITOLUL 1

FORMAREA ȘI PERFECTIONAREA PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI ÎN ANUL 2014. CADRUL STRATEGIC, INSTITUȚIONAL ȘI NORMATIV

1.1. Aspecte privind cadrul strategic și instituțional

Creșterea performanțelor profesionale la nivelul sectorului public este indisolubil legată de necesitatea formării continue a personalului din administrația publică. Acest aspect este reflectat și în documentul strategic, elaborat la nivel național, și anume *Programul de Guvernare pentru perioada 2013 – 2016*, potrivit căruia, profesionalizarea corpului funcționarilor publici se realizează prin:

- revizuirea sistemului de evaluare a performanțelor profesionale;
- reformarea sistemului de perfecționare/formare a funcționarilor publici și crearea unui corp de experți formatori.

Realizarea unei planificări riguroase a activității de formare/perfecționare profesională la nivelul sectorului public reprezintă un atribut al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, care, prin implementarea unor instrumente manageriale specifice, de tip previzional, oferă posibilitatea planificării anuale a formării/perfecționării profesionale a funcționarilor publici, pe baza analizei efectuate în urma identificării nevoilor de instruire a acestora.

Corelarea cererii de instruire cu propunerile furnizorilor de formare este condiționată, în practică, de posibilitatea susținerii financiare adecvate a activităților de formare, oferite de prestatori precum și de o nevoie de instruire corect identificată, care să reflecte nevoile reale ale beneficiarilor, în speță funcționarii publici și instituțiile.

Întărirea capacității instituționale a autorităților publice, în scopul previzionării, coordonării și evaluării procesului de formare/perfecționare reprezintă un obiectiv pe termen lung, care poate fi susținut și prin fonduri europene, în cadrul proiectelor cu finanțare externă.

O activitate importantă asupra căreia Agenția și-a concentrat eforturile a fost organizarea de programe de formare și perfecționare profesională pentru funcționarii publici din administrația publică centrală și locală, detalii cu privire la acest aspect fiind prezentate pe site-ul A.N.F.P. De asemenea, competențele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici s-au materializat și în elaborarea și derularea de proiecte cu finanțare externă, care să ofere funcționarilor publici posibilitatea de a se instrui.

De asemenea, Agenția Națională a Funcționarilor Publici a implementat, în perioada 21 decembrie 2011 – 21 aprilie 2014, proiectul "Creșterea capacității administrației publice de a gestiona procesele de recrutare, selecție și evaluare a funcționarilor publici în contextul creșterii gradului de responsabilizare a administrației publice privind gestionarea funcției publice" și în cadrul acestui proiect a fost elaborat un sistem analitic pilot de dezvoltare a carierei în funcția publică, structurat pe trei componente.

Componenta 1 *Instrumente electronice privind analiza nevoilor de formare* a urmărit identificarea nevoilor de formare prin reperarea cunoștințelor, competențelor și aptitudinilor necesare unei persoane în activitatea pe care o exercită, în raport cu responsabilitățile funcției deținute. În acest sens a fost elaborat un instrument informatic care poate fi folosit de către toate instituțiile publice, care au obligația legală de a transmite către ANFP nevoile de

formare identificate, iar 809 funcționari publici din cadrul administrației publice centrale și locale au interacționat deja cu el, prin completarea *Chestionarului privind analiza nevoilor de formare, specifice administrației publice*.

În urma centralizării răspunsurilor la chestionare, vă prezentăm câteva dintre rezultatele relevante:

- un procent de 97% dintre respondenți au menționat că pentru stabilitatea locului de muncă este necesară o pregătire profesională continuă;
- de asemenea, 67,74% dintre cei chestionați au răspuns că un bun specialist/profesionist, în domeniul lor de activitate, are nevoie să participe periodic la diverse cursuri/programe de perfecționare/stagii de pregătire, iar 32,01% au considerat că, pe lângă participarea la cursurile/stagiile de pregătire, se poate realiza și un studiu individual al materialelor de specialitate existente pe piață;
- 86,90% dintre cei chestionați au precizat că au solicitat conducătorilor/superiorilor lor să îi trimită la cursuri/programe de formare continuă;
- 93,57% au menționat că, în ultimii doi ani, au participat la cel puțin un program de perfecționare profesională, iar 6,43% nu au participat;
- Despre conținutul programelor de formare la care au participat, dacă acesta a corespuns nevoilor și așteptărilor lor de pregătire: 50,46% dintre respondenți au menționat faptul că acesta a corespuns în mare măsură, 39,50% în foarte mare măsură, iar 9,51% într-o oarecare măsură;
- Motivul care i-a determinat pe cei chestionați să participe la un program de perfecționare: pe primul loc se află dorința de a se perfecționa pentru atribuțiile postului pe care îl ocupă (68,43%), urmată de dorința de a se dezvolta personal din punct de vedere al carierei (22,85%) și participarea gratuită la un curs (3,17%);
- 95,30% apreciază că partea practică a formării a fost corelată cu conținutul teoretic al tematicii programului de formare;
- Tipul de formare potrivit pentru nevoile prezente și din viitorul imediat al celor chestionați este: perfecționarea – certificate/diplome recunoscute la nivel național (58,68%), specializarea – diplome recunoscute național (29,46%), instruirea – certificate/diplome de participare (9,24%);
- Domeniile de instruire rezultate, în urma importanței pentru respondenți, sunt similare cu cele rezultate în urma centralizării planurilor transmise, respectiv: management, comunicare și transparență decizională, dezvoltare personală, drept și legislație comunitară, resurse și servicii publice și tehnologia informației și a comunicațiilor.

Prin raportare la prevederile art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 1000/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, republicată, principalele atribuții ale Agenției Naționale a Funcționarilor Publici în domeniul planificării formării/perfecționării pregătirii profesionale a funcționarilor publici sunt următoarele:

- a) **stabilirea domeniilor prioritare pentru perfecționarea pregătirii profesionale a funcționarilor publici.** Prioritatea domeniilor de perfecționare se stabilește prin raportare la opțiunile de instruire formulate de autoritățile și instituțiile publice centrale și locale și procentul rezultat în urma centralizării datelor și informațiilor privind planul anual de perfecționare profesională a funcționarilor publici.

- b) **stabilirea tematicii specifice programelor de formare specializată în administrația publică și de perfecționare pentru funcționari publici.** Tematica specifică programelor de perfecționare profesională a funcționarilor publici se poate identifica, pe baza priorităților de opțiune, prin raportare la secțiunea "**Domenii**" a Formatului standard de transmitere a datelor și informațiilor privind planul anual privind perfecționarea profesională a funcționarilor publici. În această secțiune, instituțiile publice își pot stabili numărul total al funcționarilor publici care se vor instrui pe anumite tematicii specifice, aferente fiecărui domeniu de perfecționare, în parte. Din practică, s-a constatat că în unele raportări nu s-a realizat corelarea tematicilor cu domeniile de perfecționare aferente.
- c) **centralizarea planurilor de perfecționare profesională a funcționarilor publici,** întocmite de autoritățile și instituțiile publice, **precum și fondurile prevăzute în bugetul anual al acestora** pentru acoperirea cheltuielilor de perfecționare profesională a funcționarilor publici, organizate la inițiativa ori în interesul autorității sau instituției publice. Prezentul raport reflectă situația centralizării datelor și informațiilor privind perfecționarea profesională a funcționarilor, pe anul în curs.

1.2. Aspecte privind cadrul normativ

Formarea și perfecționarea profesională reprezintă atât un drept cât și o obligație a funcționarilor publici, potrivit prevederilor *Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Potrivit prevederilor art. 53 din actul normativ mai sus menționat, autoritățile și instituțiile publice **au obligația comunicării anuale, către Agenția Națională a Funcționarilor Publici a planului de perfecționare profesională a funcționarilor publici, precum și a fondurilor prevăzute în bugetul anual propriu** pentru acoperirea cheltuielilor de perfecționare profesională a funcționarilor publici, organizate la inițiativa ori în interesul autorității sau instituției publice.

În vederea aplicării acestor prevederi, precum și pentru asigurarea metodologiei necesare îndeplinirii acestei obligații legale, a fost elaborată *Hotărârea Guvernului nr. 1066/2008 pentru aprobarea normelor privind formarea profesională a funcționarilor publici, act normativ subsecvent Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care creează atât cadrul normativ necesar planificării activităților de formare și perfecționare profesională precum și drepturi și obligații pentru instituțiile publice, funcționarii publici și furnizorii de formare.

Transmiterea datelor și informațiilor privind planul anual de perfecționare profesională se realizează în formatul standard stabilit potrivit *Ordinul Președintelui ANFP nr. 13601/2008 pentru aprobarea termenelor și a formatului standard de transmitere a datelor privind planul anual de perfecționare profesională și fondurile alocate în scopul instruirii funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare*. În vederea eficientizării procesului de raportare și centralizare a informațiilor transmise de instituțiile publice, ordinul menționat a fost modificat și completat cu prevederile *Ordinului Președintelui ANFP nr. 1952/2010, în sensul modificării formatului de raportare din Word în Excel precum și al introducerii de tematici specifice, defalcate pe domenii de instruire*.

Domeniile de formare/perfecționare și tematicile programelor de perfecționare profesională prevăzute în formatul standard din Anexa nr. 1 la ordin **nu au fost limitative**, autoritățile și instituțiile publice având posibilitatea de a identifica și alte domenii de formare/perfecționare profesională în raport cu necesitățile de instruire identificate în cadrul procedurii de evaluare a performanțelor profesionale individuale, prin raportare la necesitățile de formare

profesională rezultate din modificările legislative în domeniile de competență ale funcționarului public, precum și din eventualele modificări relevante ale fișei postului în vederea includerii acestora în lista revizuită. Din raportările comunicate de instituții, la nivelul Agenției au fost comunicate planuri de perfecționare profesională care au evidențiat necesitatea introducerii de noi domenii și tematici de formare/perfecționare, aspecte care vor fi avute în vedere la reactualizarea listei din legislația în vigoare.

Identificarea **domeniilor prioritare de formare/perfecționare profesională** a funcționarilor publici, la nivel național, reprezintă una din finalitățile prezentului raport, deoarece acestea se stabilesc prin prezentul document, urmare a centralizării datelor și informațiilor comunicate de autoritățile și instituțiilor publice. Astfel, a fost elaborat *Ordinul Președintelui ANFP nr. 2323/2013 pentru stabilirea domeniilor prioritare în care se organizează programe de formare pentru funcționarii publici care ocupă funcții publice generale de conducere și execuție, precum și funcții publice specifice asimilate acestora.*

Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare este actul normativ care cuprinde procedura de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici, aceasta reprezentând o sursă nemijlocită de informație, necesară identificării necesarului de instruire a funcționarilor publici pentru anul următor evaluării.

*Hotărârea Guvernului nr. 833/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor paritare și încheierea acordurilor colective ca act normativ cu implicații în procesul de implementare a prevederilor legale privind formarea/perfecționarea profesională, **este dată de obligativitatea solicitării avizului comisiei paritare, de către toate instituțiile și autoritățile publice.** Rolul comisiei paritare în raport cu procesul de formare/perfecționare profesională este reglementat de prevederile art. 13, alin. (1), lit. b) din actul normativ sus-menționat, una din atribuțiile principale ale comisiei fiind **analizarea și avizarea planului anual de perfecționare profesională, precum și a oricărei măsuri privind pregătirea profesională a funcționarilor publici,** în condițiile în care aceasta implică utilizarea fondurilor bugetare ale autorității sau instituției publice.*

CAPITOLUL 2

PLANIFICAREA FORMĂRII ȘI A PERFECȚIONĂRII PROFESIONALE A FUNȚIONARILOR PUBLICI ÎN ANUL 2014

REZULTATELE PROCESULUI DE CENTRALIZARE

2.1. Promovarea obligației de raportare, la nivelul instituțiilor publice centrale și locale

La nivelul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici a fost elaborată *Circulara privind perfecționarea profesională a funcționarilor publici nr. 888/10.01.2014* prin care s-a solicitat autorităților și instituțiilor publice transmiterea planului anual de perfecționare profesională a funcționarilor publici, precum și a cuantumului fondurilor alocate pentru susținerea acestui proces.

Circulara a fost transmisă prin e-mail tuturor ministerelor, consiliilor județene precum și primăriilor municipiilor reședință de județ, astfel încât să se asigure o informare cât mai exactă a autorităților administrației publice cu privire la necesitatea previzionării formării și perfecționării profesionale precum și pentru stabilirea, în bugetele instituțiilor publice, a fondurilor necesare finanțării instruirii funcționarilor publici. De asemenea, *circulara a fost transmisă prin intermediul poștei electronice* primăriilor de oraș și comună, solicitându-se acestora comunicarea planului anual de perfecționare profesională și a fondurilor alocate pentru acest proces.

2.2. Competențe instituționale în procesul de planificare a formării/perfecționării profesionale a funcționarilor publici

Potrivit prevederilor legale în vigoare, anterior menționate, toate instituțiile publice centrale și locale au obligația de a transmite Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, planurile anuale privind perfecționarea profesională a funcționarilor publici. Comunicarea datelor privind planul se face în format electronic, pe adresa de e-mail: perfectiunare@anfp.gov.ro, până la data de 1 martie al anului pentru care se face raportarea, termen prevăzut pentru autoritățile administrației publice locale și până la data de 31 martie a aceluiași an, pentru autoritățile administrației publice centrale.

În *primul semestru al anului 2014*, la nivelul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, au fost primite **197 de raportări (4,44%)**.

Dintr-un număr de 41 de județe, au transmis raportarea un număr de **27 de consilii județene**, ceea ce reprezintă un procent de **65,85%**.

Astfel, prin raportare la numărul total de autorități și instituții publice, de 4436 rezultatul de **4,44%** nivel general de răspundere la toate nivelurile administrației publice nu este încurajator.

2.3. Domenii prioritare de formare și perfecționare profesională. Tematici de perfecționare profesională

Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici, prin raportare la modul de îndeplinire a obiectivelor individuale stabilite la nivelul anului 2013, a reprezentat baza documentară, necesară identificării nevoilor de formare și perfecționare profesională pe

